

2015 04 30

Länsstyrelsen i Västra Götaland
Samrådssvar dnr 537-34925-2014
Vattenmyndigheten i Västerhavet

40340 GÖTEBORG

Samrådssvar ang Vattendirektivet, avser i första hand Uddevalla kommun

Underlaget för Vattendirektivet utgör, nedbrutet kommunvis, ett material med stort omfång, men ändå tyvärr med stora frågor olösta. Att Länsstyrelsens personal under tiden efter samrådsmötena, 4 st i hela Västra Götaland, inte haft resurser att besöka markägarna i kommunvisa informationsmöten skapar ytterligare oklarheter och en stor misstro riktad mot Länsstyrelsen. Frågor som våra medlemmar saknar svar på är bl a: vad innebär egentligen en fosfordamm? vad innebär ekologiska kantzoner i jämförelse med skydds zoner av olika bredd? vad innebär 2-stegsdiken?

Vidare möts LRF ofta av frågor som (fullt naturliga). Vad innebär Vattendirektivet för min bygd och min gård? En desperat fråga som många ställer sig är (fullt naturligt): är detta vårbruk som just nu inleds, april 2015, sista året när jag harvar och sår de bördigaste och värdefullaste åkrarna av min egna gård. Med bördigaste och värdefullaste avser han/hon då åkrarna i dalgångarna närmast bäckar, åar, större diken.

Vidare möts LRF ofta av frågan. "menar dom allvar". Vi har hört vattenvårdsdirektör Sandra Brantebäck vid Samrådsmötena förklara att Vattendirektivet i den form det presenterats är **förslag**, men vi har även hört Sandra Brantebäck förklara, **vi förutsätter att förslaget i allra största delen kommer att genomföras**, en del frivilligt, en del med lagstadgat skydd.

Att skapa respekt och finna acceptans hos våra medlemmar blir omöjligt om länsstyrelsen utgår i från en fiskal påverkan utan känsla för värdighet.

Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, samt Jordbruksverket är de statliga myndigheter/organ som forskat resp förmedlat all biologisk växtodlingskunskap via Hushållningssällskap, LRF, Greppa näring, Lantmännen, Naturbruksgymnasierna ner till den praktiskt utövande lantbrukaren. Jordbruksverkets odlingsanvisningar och gödslingsrekommendationer finns uppdaterade för varje år i en mångfald av praktiskt utformade **skrifter** samt på Jordbruksverkets hemsida under rubriken **Odling**.

NILS MELLIN nils.mellin@telia.com

Ordförande i LRF Uddevalla
Ödsmål 276
459 94 LJUNGSKILE

Tfn 0522 841 34

2015 04 30

Från LRF vet vi att jordbrukarna följer i mycket stor utsträckning dessa statliga råd och anvisningar. Länsstyrelsens egna organisation Landsbygdsenheten med ett av sina kontor i Uddevalla, liksom Greppa näring (en halvstatlig organisation) följer Jordbruksverkets odlingsrekommendationer.

OCH plötsligt har lantbrukarna blivit förorenare i ett för oss oförstående växtodlingsperspektiv. Vi som följt de råd och anvisningar som statlig forskning förmedlat ner till våra åkrar och betesmarker!!

Anmärkningsvärt är att Länsstyrelsens förslag från Havs- och Vattenmyndigheten uppvisar en klar klyfta gentemot vad våra svenska forskare anser bör vara rimligt av praktiska växtodlingsåtgärder för att minimera fosforutsläpp mot Västerhavet, ett hav som i dag av flera forskningsrapporter inte anses ha någon större övergödningsproblematik.

Vi har brutit ner antal hektar till längdmeter och finner då att alla bäckar, åar, diken blir föremål för intrång. Vi finner dessutom att viktiga delar av bäckar, åar, diken aldrig skall få rensas. Rensning är **alltid** viktigt, finns inga undantag, överskottsvatten och vatten från dräneringssystem skall **alltid** kunna rinna ut. Alternativet mot att ej få rensa är kulvertar förbi de avsnitt som ej får rensas. Alla befintliga dräneringar får aldrig hindras att vara i full funktion alltid.

Förslagen till ekologiska kantzoner, våtmarker och flertalet av skyddszoner utgör en fullständig konfiskering av mark. Här finns en tydlig krock mellan två miljömål, Odlingsmålet och Miljömålet. Det är icke acceptabelt. Hur juridiken hanteras när markintrånget har ett tidsspänn från 2015 till 2065 är ej beskrivit, handlar om förhandlingar, avtal, juridiska ombud till markägarna mm

Ekologiska kantzoner utgör i längdmeter 17 600 meter. I den beräkningen har vi utgått från, något förenklat, att alla våtmarker är 2 ha (141 x 141 meter)

Skredsviksån	12,0	ha motsvarar ca 2000 meter
Bodeleån	15,0	ha motsvarar ca 2500 meter
Bävån Fosums kvarn	11,0	ha motsvarar ca 1800 meter
Risån Gundlebo	6,6	ha motsvarar ca 1100 meter
Forshällaån	11,0	ha motsvarar ca 2700 meter
Taske å	13,0	ha motsvarar ca 2200 meter
Arödsån	7,7	ha motsvarar ca 1300 meter
Bakerödsån	9,8	ha motsvarar ca 1650 meter
Bratteforsån	14,0	ha motsvarar <u>ca 2350 meter</u>

S:a ekologiska föreslagna kantzoner: 17 600 längdmeter vilket motsvarar: 90,2 hektar åker och betesmark

Från LRF s sida ser vi ingen rimlighet att konfiskera mark enl ovan sammanställning av ekologiska kantzoner som i detta fallet skall övergå i

2015 04 30

skogsmark mitt i dalgångar och där rensning av bäckar, åar, diken inte skall få ske. Hur skall lantbrukarna underhålla befintliga dräneringar eller dränera nytt? Var finns motivet hos lantbrukarna att strukturkalka föreslagna 1507 ha när ekologiska zoner med skog växer upp i centrala dalgångar och dräneringar inte får grävas/underhållas genom grävning inom de ekologiska.

Vattendirektivet föreslår 54 ha våtmarker i kommunen, därav bara för Forshällaån 34 ha. Vi anser inte att det är möjligt att inom de föreslagna 13 st åar finna åker och betesmark som kan vara lämpade för en våtmark. Att finna i Forshällaåns vattenavrinningsområde 15 - 20 st platser för våtmarker, motsvarar ca 2500 längdmeter, ser vi som omöjligt. Där finns dessutom Trafikverket med starka intressen att hålla Forshällaåns västra del väl underhållen för att minimera översvänningsrisk som kan alvarligt skada motorväg och järnväg.

Strukturkalkning har prövats minimalt i svenska växtodlingsförsök. Strukturkalkning är dyrbart och kräver att LOVA pengar tillkommer.

2-stegsdiken betyder att 10 000 m³ matjord skall köras bort, vart? vilken våldsamt jordpackning medför icke detta, vilket slöseri på en bristvara som matjord. Jordbruksverket ställer sig starkt tveksam till 2-stegsdiken. Se bilaga nr 3, "tvåstegsdiken, Jordbruksverket sammanfattningen".

Vattendirektivets förslag på åtgärder för de 13 åar som finns presenterade i Uddevalla kommun anser vi i sin helhet skall vara föremål för en total omarbetning där miljönyttan skall vägas mot förslag till åtgärder. LRF anser inte att så är fallet i nu presenterade förslag till Vattendirektiv

LRF ser tyvärr en stark förbuskning/beskogning av de bördiga dalgångarna. Vi kan inte finna motiv att genom drastiska omvälvande förslag motivera fosforbegränsningar. Sedan slutet av 1970 - talet och fram till dags datum har begränsningar av fosfor kontinuerligt skett i växtodlingen. Detta har sin orsak i framför allt ökad kunskap hos lantbrukarna i stallgödsel- och handelsgödselutnyttjande.

LRF s kommungrupp har lokalkännedomen, vi vet att vidareutbildning av våra medlemmar i växtodlingsteknik/biologi/precisionsodling är en viktig insats för att ytterligare minska utsläpp av fosfor och kväve. Vi anser att Vattendirektivet i huvudsak skall föreslå förslag som stimulerar växten att ta upp mer näring, bl a genom ekonomisk stimulans till ökad dränering. (kalkfilterdiken). Se bilaga nr 1 "Precisionsodling"

LRFs kommungrupp föreslår som viktiga åtgärder:

2015 04 30

- att våra två miljökvalitetsmål, Ett rikt odlingslandskap och Ingen övergödning skall verka i samklang, ej som i nu presenterat förslag krocka med varandra
- att Vattendirektivet i sin helhet utgår eller helt omarbetas till att finna en målsättning som skapar:
- 1) dels utveckling och stimulans av kommunens jordbruk, ej bromsa vatten/ej bromsa en utveckling
 - 2) dels acceptans hos våra lantbrukare, våra medlemmar
 - 3) dels minimerar överskott av fosfor och kväve.
- Vi vet att punkt1-3 ovan går att genomföra i ett gemensamt åtgärdsprogram. Se bilaga nr 2 "SLU forskning"
- att SLU, Jordbruksverket, Länsstyrelsens landsbygdsenheter med sin växtodlingskompetens skall aktivt delta i flera utbildnings-och rådgivningsinsatser riktade mot lantbrukarna
- att Greppa näring skall få ökade resurser,
- att Uddevalla kommuns administration för Vattendirektivet helt skattefinansieras

Uddevalla 2015 04 30

LRF s Kommungrupp i Uddevalla

Styrelsen gm Nils Mellin / ordf

- Bilaga /bifogar
- 1) Precisionsodling, artikel ur Hushållningssällskapets tidn nr 2 / 2015
 - 2) SLU forskning av fosfor 2015.
Forskare stakar ut vägen till ett jordbruk som hushållar med fosfor
 - 3) 2-stegsdiken, Jordbruksverket sammanfattning